

IFA:s kongress i Paris

International Fiscal Association (IFA) höll sin sjuttonde kongress i Paris under tiden den 16—20 september 1963. Kongressen, som sammanföll med organisationens 25-årsjubileum, hade samlat deltagare från ett tjugotal länder.

Innan man behandlade de två kongressämnen lämnades en översikt av nyheterna på det internationella beskattningsområdet. Största intresse uppväckte lagstiftningen i Schweiz och USA. Både den schweiziska och den amerikanska lagstiftningen syftar att träffa de verkliga intressenterna bakom bolagen. Den förstnämnda, skapad genom beslut den 14 december 1962 av det schweiziska förbundsrådet, vänder sig mot utomlands bosatta intressenter i schweiziska bolag, vilka genom schweiziska förmedlare försöker skaffa sig fördelar. Den amerikanska lagstiftningen, som också tillkommit 1962, gäller däremot beskattning i USA av där hemmahörande intressenter i utländska bolag. Uppmärksamhet fästes också vid en i Lichtenstein 1963 införd bestämmelse varigenom vissa lichtensteinska bolag hindras att ingå ”specialavtal” med skattemyndigheterna. Dessa lagar, som naturligtvis inte löser alla internationella skatteproblem, visar dock att man numera allmänt söker bekämpa internationell skatteflykt.

Det första kongressämnet gällde fusioner mellan bolag och det andra åtgärder från kapitalexporterande länders sida, ägnade att uppmuntra investeringar i utvecklingsländer. Sverige hade inte någon rapportör vid kongressen. En brist som professor Leif Mutén uppväggde med ett uppskattat anförande.

Vid debatten av det första temat kunde man — grovt talat — urskilja två grupper. Till den första hörde bl a USA, Canada och Sverige. Såsom representant för den andra kan främst nämnas Frankrike. De båda grupperna hade på sätt och vis olika uppfattning om fusionsbegreppet, vilket ytterst bottnade i skilda beskattningsregler vid fusion. Innan man kunde förena sig om en resolution hade man att mer eller mindre hjälpligt överbrygga dessa uppfattningar. Bland andra tvistefrågor kan nämnas den skatterättsliga neutralitetsprincipen, som inte var självklar för alla. Problemen komplicerades av att mervärdesskatten inte accepterats i samtliga kongressländer. I den slutligen antagna resolutionen bekände man sig dock till skattelagarnas neutralitet. Dessa bör utformas på sådant sätt att de varken försvårar eller befördrar fusioner. Denna grundsats måste också beaktas beträffande omsättningsskatter så att fusioner inte framlockas genom omsättningsskatter, byggda på ett kumulativt system. Legala hinder för internationella fusioner skall enligt resolutionen diskuteras inom EEC:s ram. Ett sådant hinder, som man bör undanröja, är ovillkorlig beskattning av dolda reserver vid fusion. För att motverka att fusioner resulterar i obehörigt utnyttjande av monopolställning eller i annat missbruk försågs resolutionen med vissa förbehåll. — Generalrapportör i första ämnet var den franske professorn Lalmière.

Såsom allmänt omdöme om det andra ämnet kan sägas, att det var för omfattande. Ehuru intressant, gav därför debatten här mindre utbyte. Såsom general-

rapportör fungerade en kommitté, i vilken även utvecklingsländerna var företrädare, under ledning av dr van Hoorn. Kommittén skall fortsätta sitt arbete. I resolutionen underströks att man inte bara måste undanröja internationell dubbelbeskattning utan också andra beskattningsåtgärder, som försvårar de kapitalexporterande ländernas strävanden att stimulera investeringar i utvecklingsländerna. Här rekommenderades två vägar nämligen, tillämpning av territorialitetsprincipen eller direkt skatteavräkning. De anvisade lösningarna — även andra möjligheter kan tänkas — förutsätter dock följande. De kapitalexporterande ländernas regler om skattelättnader måste vara utformade så att den som investerar också får nytta av de åtgärder, som de kapitalimporterande länderna vidtar i syfte att uppmuntra investeringar. Den som investerat bör därför också i det kapitalexporterande landet få avräkna skatt, som det kapitalimporterande landet efterskänkt för att locka till investering.

Slutligen framhöll man i resolutionen, att de stimulerande åtgärderna måste harmoniseras i de kapitalexporterande och kapitalimporterande länderna. Harmonisering kan ske genom en ändamålsenligare utformning av vederbörande stats skattelagstiftning, genom avtal eller med hjälp av gemensamma organ. Dessa harmoniseringsåtgärder kan motverkas t ex genom att ett utvecklingsland under hot om skattepressalier tilltvingar sig onormal kredit. Sådana handlingar måste på ett eller annat sätt motverkas.

Nyttan av en internationell skattekongress ligger inte bara i själva kongressdebatten utan också i annat tankeutbyte mellan deltagarna. För den som inte endast har att syssla med kreatursbeskattning och avdrag för resekostnader utan också är tvungen att följa utvecklingen på andra beskattningsområden är en IFA-kongress av stort värde.

Hans Bylin